

DE FRYSKE MARREN

Advies aan college van burgemeester en wethouders van De Fryske Marren

Portefeuillehouder(s)	dhr. F. Veltman	Overlegd/samengewerkt met: ☒ ruimtelijke ontwikkeling ☐ ruimtelijk beheer ☐ communicatie ☐ financiën ☐ I&A ☐ juridische zaken ☐ P&O ☐ publiekszaken
Datum voorstel:	11 oktober 2018	
Besluit Raad:	Ja	☐ samenleving
T.k.n. Raad:	Nee	☒ vvh
Zaaknummer:	1940136150	☐
Aantal bijlagen:	11	
Behandeld door:		
Afdeling:	ruimtelijke ontwikkeling	
Paraaf afd. hoofd	datum	
Paraaf directie	datum	

Onderwerp: Vaststellen bestemmingsplan Industriezandwinning IJsselmeer/vaststellen beeldkwaliteitplan werkeiland IJsselmeer

Ontwerpbesluit: Het college besluit: 1. De gemeenteraad voor te stellen: a. De Antwoordnota zienswijzen Zandwinning IJsselmeer vast te stellen voor zover het betreft de hierin opgenomen beantwoording van de zienswijzen die betrekking hebben op het bestemmingsplan Industriezandwinning IJsselmeer. b. Het bestemmingsplan Industriezandwinning IJsselmeer als opgenomen in de bestandenset NL.IMRO.1940.BPDFM17IJSINDSZAND-VA01 gewijzigd vast te stellen. c. Geen exploitatieplan vast te stellen. d. Het Beeldkwaliteitplan werkeiland IJsselmeer vast te stellen en onderdeel uit te laten maken van de Welstandsnota.
--

	Burgemeester	F. Veltman	J. van der Pal	J. Boerland	J. Schouwerwou	D. Durksz	Secretaris
Akkoord							
Bespreken							
Reden bespreking							

Datum:	Openbaar: Ja
Besluit college:	

Inleiding

Op 21 februari 2018 besloot u om in te stemmen met het ontwerpbestemmingsplan Industriezandwinning IJsselmeer en tot het voornemen om twee omgevingsvergunningen te verlenen ten behoeve van de voorgenomen zandwinning in het IJsselmeer (één omgevingsvergunning voor de zandwinning op naam van Smals en één omgevingsvergunning voor de stroomkabel naar het aan te leggen werkeiland op naam van Liander).

De betreffende ontwerpbesluiten en de bijbehorende stukken waaronder een MilieuEffectRapport (MER) en een beeldkwaliteitplan zijn vervolgens gelijktijdig ter inzage gelegd. Dit vloeit voort uit het besluit van de raad van 27 januari 2016, waarbij toepassing is gegeven aan de coördinatieregeling als bedoeld in artikel 3:30 van de Wet ruimtelijke ordening.

Vanuit de coördinerende rol die Rijkswaterstaat (RWS) op grond van de Ontgrondingenwet vervult voor dit project, zijn ook alle andere ontwerpbesluiten (ontgrondingsvergunning en twee watervergunningen) inclusief vele bijlages ter visie gelegd. Over alle ontwerpbesluiten, die van 2 maart tot en met 12 april 2018 ter inzage hebben gelegen, kon een zienswijze worden ingediend.

Er zijn in totaal 18 zienswijzen en 1 als advies bedoeld schrijven ingekomen. De meeste zienswijzen zien op meerdere van de ter inzage gelegde ontwerpbesluiten. In de Antwoordnota zienswijzen Zandwinning IJsselmeer (hierna: de Antwoordnota) is met een “kruisje” aangegeven op welk(-) ontwerpbesluit(-en) de zienswijze of het zienswijze-onderdeel betrekking heeft.

De raad is bevoegd gezag waar het de vaststelling van het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitsplan betreft. Als (zodra) de raad in overeenstemming met dit voorstel besluit, kunt u beide omgevingsvergunningen voor het initiatief verlenen.

De overige besluiten dienen te worden genomen door RWS respectievelijk Wetterskip Fryslân.

Beoogd resultaat

Het bieden van een planologisch kader dat als primaire uitgangspunt kent, dat er een werkeiland met opstallen en voorlandzône ontstaat, waardoor binnen afzienbare tijd industriezanden kunnen worden gewonnen in het IJsselmeer. Hiermee kan voor een deel worden voorzien in de behoefte aan in Nederland gewonnen industriezand voor met name de bouw. Het beeldkwaliteitsplan biedt richtlijnen voor de verdere uitwerking van de gebouwen en installaties die op het werkeiland worden gerealiseerd en gaat deel uitmaken van de Welstandsnota.

Argumenten, risico's en eventuele beheersmaatregelen

1a. De Antwoordnota bevat een passende en zorgvuldig tot stand gekomen reactie op de tegen het ontwerpbestemmingsplan ingediende zienswijzen.

De zienswijzen die betrekking hebben op het bestemmingsplan zien onder andere op aspecten als de locatiekeuze (in meerdere zienswijzen worden alternatieve locaties aangedragen), nut en noodzaak van de zandwinning, de methode van zandwinning, de (landschappelijke) inpassing van het werkeiland, fondsvorming en besteding, en ook op passages en onderwerpen in het MER dat met het oog op dit initiatief is opgesteld en als bijlage bij het bestemmingsplan is gevoegd.

Het gestelde in de zienswijzen vormt geen aanleiding om van het vaststellen van het bestemmingsplan af te zien, wel worden enkele wijzigingen voorgesteld. Voor een uitvoerige reactie op de zienswijzen verwijzen wij naar de Antwoordnota die bij dit advies is gevoegd.

1b. De aanpassingen die ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan worden voorgesteld, vloeien voort uit (een deel van) de ingekomen zienswijzen.

Het bepaalde in een aantal zienswijzen geeft voldoende reden om deze (deels) over te nemen. De naar aanleiding van de betreffende zienswijzen voorgestelde aanpassingen hebben betrekking op de Toelichting en voorzien ook in enkele aanvullende documenten bij het MER. Er worden echter ook enkele wijzigingen in de Regels voorgesteld. In artikel 5.3.2 worden de onder b en c genoemde afmetingen ten behoeve van

een goede landschappelijke borging van het werkeiland verhoogd van 3 en 8 meter (ontwerp) naar 6 en 12 meter boven IJsselmeerpeil.

Daarnaast wordt naar aanleiding van een ingewonnen advies van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed over archeologische waarden in het IJsselmeergebied voorgesteld om een voorwaardelijke verplichting in artikel 4 van de Regels op te nemen. Hiermee wordt geregeld dat de aanleg van de voor de zandwinning benodigde stroomkabel pas wordt toegestaan nadat aan de hand van een opwater-onderzoek is aangetoond waar, binnen de bestemde zone, kabelaanleg zonder schade aan erfgoed mogelijk is.

1c. Het kostenverhaal is anderszins verzekerd.

De gemeente is verplicht voor bepaalde plannen de kosten te verhalen. Deze plannen worden opgesomd in artikel 6.2.1 van het Besluit ruimtelijke ordening. Voor deze plannen moet een exploitatieplan worden vastgesteld, tenzij het verhaal van kosten op een andere manier is geregeld. Dat is hier het geval. Met de initiatiefnemer is een overeenkomst gesloten. In Hoofdstuk 12 van het bestemmingsplan wordt een nadere toelichting gegeven over de kosten en het verhaal ervan.

1d. Er zijn geen zienswijzen ingekomen die zien op het beeldkwaliteitplan. Het beeldkwaliteitplan biedt een goed kader voor de welstandstoets.

De ruimtelijke verschijning van het werkeiland is gelet op de specifieke kwaliteiten van het IJsselmeer van groot belang. Voor de ontwikkeling van het plangebied is hiertoe een beeldkwaliteitplan opgesteld. Hierin staan richtlijnen voor de verdere uitwerking van gebouwen, installaties en overige voorzieningen binnen het werkeiland. De in het plan opgenomen beeldkwaliteitseisen vormen de beoordelingscriteria die bij de vergunningverlening en daaraan voorafgaande welstandsbeoordeling worden gehanteerd. Het beeldkwaliteitplan gaat bij vaststelling door de raad deel uitmaken van de Welstandsnota van de gemeente.

Het beeldkwaliteitplan is in een eerder stadium van de bestemmingsplanprocedure (voorontwerp) al eens ter inzage gelegd, maar maakt ook nu weer deel uit van de ter visie gelegde stukken. Er zijn geen zienswijzen binnengekomen die kunnen worden toegeschreven aan het beeldkwaliteitplan en die eventueel aanleiding zouden kunnen bieden tot een gewijzigde vaststelling ervan.

Beleid- en regelgeving

Artikel 3.1, 3.8 en 6.12 Wet ruimtelijke ordening, Artikel 6.2.1 Besluit ruimtelijke ordening. Raadsbesluit van 27 januari 2016.

Financiën

Dit voorstel heeft geen financiële consequenties. Met de ontwikkelaar is een overeenkomst gesloten met het oog op het verplichte kostenverhaal. Aan de planontwikkeling noch aan de exploitatie zijn daarom kosten of risico's voor de gemeente verbonden.

Duurzaamheid

Industriezand, een onmisbaar bestanddeel voor het maken van beton, werd voorheen met name gewonnen langs de grote rivieren in Duitsland en in Nederland. Hier is sprake van zogenoemde grovere industriezanden in de korrelmaat 0 tot 4 mm. Omdat met name in het westen van Nederland de grootste betonvraag ligt, dienen deze zware grondstoffen over relatief grote afstanden tot wel 600 km te worden vervoerd. De milieubelasting van dit transport is twee tot drie maal die van de feitelijke productie. Bij levering van industriezanden, gewonnen in het IJsselmeer, wordt de milieubelasting aanzienlijk beperkt, veroorzaakt door de korte transportafstand tot de afnemer.

In het IJsselmeer is sprake van fijnere industriezanden met een korrelmaat 0 tot 2 mm. Onderzoek van Rijkswaterstaat heeft aangetoond dat bij het gebruik van fijnere zanden de cementbehoefte bij de productie van beton lager is. De productie van cement kent een uitermate grote milieubelasting. Door het toepassen van fijnere zanden kan de cementproductie worden beperkt.

Ook is de behoefte aan toepassing van cement groot bij vochtige grondstoffen zoals industriezand, dat regulier na productie nog 12 % water bevat. Bij de industriezandwinning in het IJsselmeer is gekozen voor het toepassen van droogloodsen, waarin de vochtigheid van het zand wordt teruggebracht naar 5 %. De door de afnemer benodigde hoeveelheid milieubelastend cement wordt daardoor beperkt.

Onderdeel van het project is om nagenoeg alle energievragende activiteiten op het werkeiland uit te voeren op elektriciteit. Daartoe wordt een stroomkabel aangelegd vanaf de vaste wal naar het eiland. Zodra deze stroomvoorziening is gerealiseerd zal ook de zandzuiger worden geëlektrificeerd. Deze aanpak reduceert de lokale milieubelasting van deze activiteiten tot nagenoeg nul.

De droogloodsen zijn zodanig op het werkeiland geprojecteerd dat er ruimte ontstaat voor de plaatsing van enkele tienduizenden zonnepanelen, ten behoeve van eigen energieverbruik.

Nieuwe functies in het IJsselmeer kunnen invloed hebben op een duurzame voortzetting van overige functies die het IJsselmeer vervult. In het MER is geconcludeerd dat – onder voorwaarden – zandwinning in het IJsselmeer kan bestaan zonder dat een duurzame voortzetting van overige functies van het IJsselmeer in de knel komt.

Overheidsparticipatie

Voor het voorontwerp van dit bestemmingsplan is de gebruikelijke inspraak geboden. Het plan is daartoe gedurende zes weken ter inzage gelegd bij de servicepunten en bij het kantoor van RWS Lelystad. Het plan met bijbehorende documenten (waaronder een MER en een beeldkwaliteitplan) is ook digitaal beschikbaar gesteld op www.ruimtelijkeplannen.nl en via de gemeentelijke website. Tijdens deze termijn kon een ieder een mondelinge of schriftelijke zienswijze indienen bij burgemeester en wethouders. Vervolgens is het ontwerpbestemmingsplan opgesteld en is dat conform het gestelde in de Wro met ingang van 2 maart 2018 wederom zes weken ter visie gelegd met de mogelijkheid om een e zienswijze bij de raad kenbaar te maken. Bij de terinzagelegging zijn ook alle overige voor de zandwinning benodigde ontwerpbesluiten ter visie gelegd. Op 22 maart 2018 is door de initiatiefnemer en de bevoegde gezagen een informatieavond gehouden in MFC It Klif te Oudemirdum. Tijdens deze avond konden belangstellenden vragen stellen en informatie krijgen over het project en de procedure van de aanwezige medewerkers van de overheid en de initiatiefnemer.

Ook in het lange traject voorafgaande aan het bestemmingsplan, vooral bij de voorbereidingen tot het opstellen van het MER (vanaf 2005) dat als bijlage onderdeel uitmaakt van het bestemmingsplan, is veelvuldig en uitvoerig met diverse belanghebbenden gecommuniceerd over het initiatief. Zo is er een klankbordgroep van stakeholders geformeerd, bestaande uit vertegenwoordigers van de watersport, de landbouw, de natuur, de visserij en ambtenaren en bestuurders van de gemeente. Deze klankbordgroep heeft de opbouw van het MER inhoudelijk begeleid.

Daarnaast is het initiatief meerdere keren door de initiatiefnemer gepresenteerd in (openbare) raadscommissies en zijn meerdere publieksbrochures verspreid. Enkele jaren geleden is een publieksavond georganiseerd in Oudemirdum om de lokale bevolking bij te praten over de laatste vorderingen van de projectvoorbereiding.

Communicatie

Als u instemt met dit voorstel, attenderen wij de indieners van een zienswijze op behandeling in de commissie en de raad. Als de raad besluit het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitplan vast te stellen, kunt u daarna besluiten de omgevingsvergunningen te verlenen. Vervolgens wordt van alle besluiten gelijktijdig kennisgeving gedaan in het Gemeenteblad, de Staatscourant en via de gemeentelijke website. We publiceren het bestemmingsplan op www.ruimtelijkeplannen.nl. De indieners van een zienswijze krijgen schriftelijk bericht over de besluitvorming.

Vervolg en evaluatie

Als de raad besluit het bestemmingsplan en het beeldkwaliteitplan vast te stellen, kunt u de omgevingsvergunningen verlenen. Vanwege de coördinatie op grond van de Ontgrondingenwet staat tegen

alle voor de zandwinning benodigde besluiten beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (AbRS) in eerste en enige aanleg. Het bestemmingsplan en de omgevingsvergunningen treden in beginsel in werking na afloop van de beroepstermijn, tenzij een verzoek om voorlopige voorziening wordt ingediend bij de AbRS.

Tegen het besluit van de raad tot het vaststellen van het beeldkwaliteitplan (het wijzigen van de welstandsnota) is geen bezwaar of beroep mogelijk.

Digitaal bijgevoegd / ter inzage liggende stukken

1. 180911-Raadsvoorstel gew vastst bplan Industriezandwinning IJsselmeer-1940136150;
2. 180911-Ontwerp-raadsbesluit-gew vastst bplan Industriezandwinning IJsselmeer-1940136150;
3. 180911-Bijlage 1-Ontwerpplan Industriezandwinning IJsselmeer-1940136150;
4. 180911-Bijlage 2-Ontwerpplan Industriezandwinning IJsselmeer verbeelding-1940136150;
5. 180911-Bijlage 3-MilieuEffectRapport Industriezandwinning IJsselmeer (Antea, 31 okt 2017)-1940136150;
6. 180911-Bijlage 4-Passende Beoordeling Industriezandwinning IJsselmeer (Antea, 31 okt 2017)-1940136150;
7. 180911-Bijlage 5-Antwoordnota zienswijzen zandwinning IJsselmeer (RWS)-1940136150;
8. 180911-Bijlage 6-ingekomen zienswijzen ontwerpplan geanonimiseerd-1940136150;
9. 180911-Bijlage 7-Raadsbesluit coördinatieprocedure 27 jan 2016-1940136150;
10. 180911-Bijlage 8-Beeldkwaliteitplan werkeiland IJsselmeer-1940136150;
11. 180911-Bijlage 9-Overzicht indieners zienswijze ontwerpplan Industriezandwinning IJsselmeer-1940136150 (**vertrouwelijk**).